

2016-2020

MARADÉK NÉLKÜL

Magyarország nemzeti szintű
élelmiszerhulladék-megelőzési
programja

Nemzeti Élelmiszerlánc- biztonsági Hivatal

Az Európai Unió LIFE
programjának pénzügyi
hozzájárulásával

LIFE-FOODWASTEPREV – élelmiszer-pazarlás
megelőzése az élelmiszerláncban az Európai Unió hetedik környezetvédelmi
cselekvési programjával összhangban
LIFE15 GIE/HU/001048

Wasteless
maradeknelkul.hu

HÁTTÉR

Környezeti probléma

Magyarországon évente kb. 1,8 millió tonna élelmiszerhulladék keletkezik. Ennek jelentős hányada – körülbelül harmada – a háztartásokban termelődik. E mennyiség fele elkerülhető lenne, vagyis pazarlás. Bár hazánk elmarad néhány szélsőségesen pazarló országtól, a magyar vásárlók kosarának mégis meghatározó részét teszi ki. A kidobott élelmiszer azonban nem csak a háztartásoknak jelent fájdalmas veszteséget, hanem egyúttal komoly környezetterhelést is okoz. Összesítve 620.000 tonna biológiai hulladékkal kell számolnunk, amelynek nem csak a megsemmisítése, hanem az élelmiszer célú megtermelése is komoly hatást gyakorol a környezetünkre. A problémát felismerve, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) az Európai Unió LIFE (L'Instrument Financier pour l'Environnement) Környezetvédelmi alprogramjának pénzügyi támogatásával indította el Maradék nélkül elnevezésű programját, amelynek fókuszában a hazai élelmiszerpazarlás mérséklése áll.

FŐ CÉLOK

A hazai élelmiszerpazarlás mértékének csökkentéséért az alábbi célokat fogalmazta meg a program:

- Szemléletformáló kampány a felnőtt lakosság számára
- Komplex iskolai program az általános iskolás korszály számára
- Élelmiszerhulladék megelőzést elősegítő jó gyakorlatok összegyűjtése, illetve ezek alapján saját, hazai joggyakorlathoz illeszkedő útmutató kidolgozása az érintett élelmiszerlánc szereplők részére
- Együttműködési kapcsolatok kialakítása más EU-s tagállamokkal a projekt elemeinek nemzetközi hasznosulásának elősegítése érdekében
- A kampány hatásának vizsgálata a hazai háztartásokban keletkező élelmiszerhulladék mennyiségének mérésével

SZEMLÉLETFORMÁLÁS

Felnőtt lakosságot célzó kampány

A felnőtt korú lakosságot kutatási eredményekre alapozott üzenetekkel céloztuk:

- Proaktív kommunikáció jeles napokhoz, aktuális eseményekhez igazítva (például Föld napja, ételmisszerpazarlás elleni világnap, ételmezési világnap, karácsony, Covid-19 kijárási korlátozás): a program összesen 13 sajtóközleményt, 166 szóbeli és írásos interjút, 1279 médiamegjelenést, és körülbelül 96 millió elérést számlál
- Tematikus alkampány - Vegyél számba!
- Tárolási útmutató - Hűtőkihívás
- Fagyasztási kisokos
- Élelmiszertartalékolási útmutató - Tartalék Tetris Kihívás
- Komposztálási útmutató
- Élelmiszeradományozási akció a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel
- Proaktív médiakommunikáció
- Fő kommunikációs felületek: honlap, Facebook, Instagram

<http://maradeknelkul.hu/>

<https://www.facebook.com/maradeknelkul>
6326 követő

https://www.instagram.com/maradek_nelkul/?hl=hu
953 követő

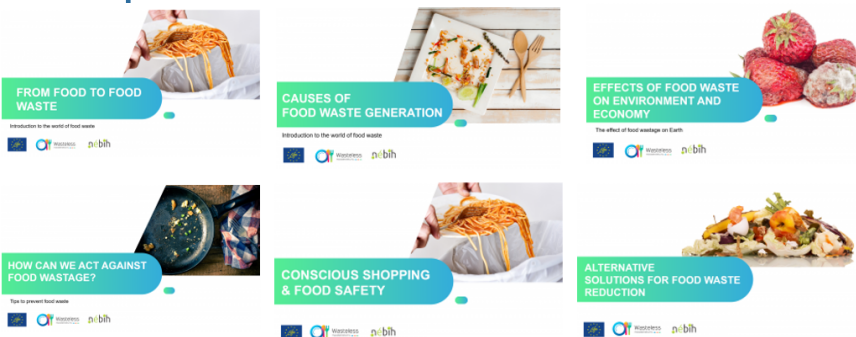

A viselkedéstudomány területén végzett kutatások igazolták, hogy a gyermekkorban rögzült rutin tevékenységeket felnőtt korban már rendkívül nehéz befolyásolni. Éppen ezért a Maradék nélkül program kiemelt figyelmet fordít az általános iskolás korú gyermekek szemléletformálására.

Komplex oktatási anyag fejlesztés

Oktatási anyag - könyv, munkafüzet, tanári segédlet

- Az elmúlt 3 évben hazánk valamennyi 10-12 éves tanulója eljutott a Maradék nélkül program nyomtatott kiadványai
- Minden kiadvány elérhető angolul is a küldöldi országok gyakorlatába való beépülés elősegítése végett

Animációs videók

- Animációs videók az oktatási anyagok fejezeteihez igazodva gyerekek számára
- Szülők számára is hasznos az élelmiszerpazarlás témájának otthoni feldolgozásában

SZEMLÉLETFORMÁLÁS

Iskolai program

A Maradék nélkül program munkatársai hazai és külföldi pedagógusok számára is szakmai és technikai segítséget nyújtanak az oktatási anyagok felhasználásához.

Prezentációk

- Használatra kész, de szerkeszthető prezentációk az oktatási anyag fejezeteihez igazodva, amelyek szintén elérhetők angol nyelven

Játékok

Minden oktatási anyag letölthető a Maradék nélkül program [honlapjáról](#)

SZEMLÉLETFORMÁLÁS

Iskolai program

Demonstrációs órák

A program indulása óta a Maradék nélkül program munkatársai összesen 58 magyar általános iskolába és különböző gyerekeknek szóló eseményre látogattak el személyesen, amelyekkel több mint 1800 gyereket és 110 tanárt értek el.

Személyes
találkozás diákokkal
és tanárokkal

Online kvízverseny és nyári tábor

A gyerekek a négy év során két alkalommal háromfordulós kvízzjátékba nevezhettek be, amelynek témája szintén az élelmiszerpazarlás volt. A nyertes osztályok a Maradék nélkül csapata által szervezett tematikus nyári táborban vehettek részt.

Válasz a vírushelyzetre

Online bemutatóóra

A vírushelyzetnek köszönhetően az oktatás online térbe helyeződött, ezért a Maradék nélkül program online bemutató órát rögzített, hogy így is segítse a tanárok munkáját.

A konyhai hulladékok gyorsan lebomlanak, egy kis odafigyeléssel értékes termőföldet kaphatsz!

Rajzverseny

A Nébih élelmiszerpazarlás témakörében rajzversenyt hirdetett a 8 és 12 év közötti gyerekek számára. Az egyéni díjazáson felül a 10 legtehetségesebb gyerek iskolája két-két komposztáló edénnyel lett gazdagabb (összesen 20 komposztáló edény került az iskolákba). A rajzpályázatra 280 alkotás érkezett. Az online galéria [itt](#) tekinthető meg.

ISKOLAI PROGRAM

...számokban

Több mint **1800** tanulót és **110** tanárt értünk el személyesen **58** általános iskolában

2 online kvízzjáték **1907** gyerek részvételével

2 tematikus nyári tábor **68** gyerek számára

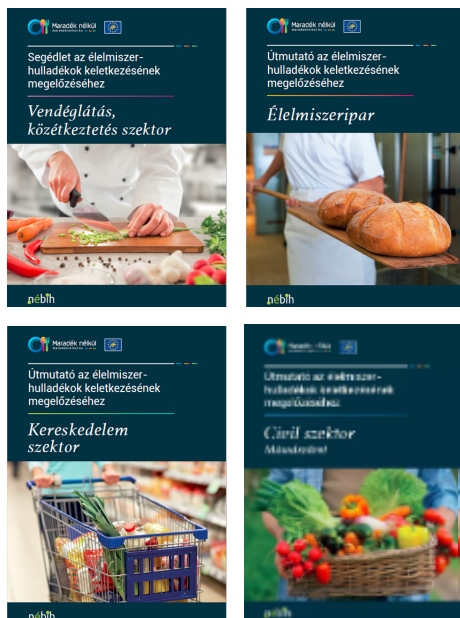
Rajzpályázat **280** pályázóval

270 000 oktatási anyagot juttattunk el a magyar általános iskolákba

KAPCSOLATÉPÍTÉS, TUDÁSÁTADÁS

EU Food Waste Platform Konferencia 2018

A program eredményeinek elismeréseként a 2018-ban a Maradék nélkül program lehetett a házigazdája az Európai Bizottság által szervezett EU Food Waste Platform Konferenciának. A rangos eseményen Dr. Vytenis Andriukaitis és Karmenu Vella EU-biztosok mondtak köszöntőbeszédet, amelyre 14 országból 120 résztvevő érkezett.

Útmutatók - élelmiszerpazarlás-megelőzés az élelmiszerláncban

A Maradék nélkül program számos élelmiszer-ágazati szereplővel, egyetemmel és civil szervezettel partnerségi viszonyt alakított ki. A program részeként négy munkacsoport alakult, amely keretében szakmai szereplők bevonásával már létező, élelmiszerhulladék megelőzését segítő jó gyakorlatokat gyűjtöttek össze. Az eredményeket 4 ágazati útmutatóban adta közre az élelmiszer-feldolgozók, a kereskedelem, a vendéglátás, valamint a civil szektor számára. Az útmutatók angol nyelven is elérhetők.

EU Élelmiszerveszteségek és Pazarlás Platform

2019 óta a Maradék nélkül program koordinátora is részt vesz az EU Élelmiszerveszteségek és Pazarlás Platformjának munkájában Magyarország képviselésében. A program az aktív párbeszéd mellett rendszeresen hozzájárul a Platform havi hírlevelének tartalmához, és valamennyi angol nyelvű kiadványát elérhetővé tette az EU online könyvtárában.

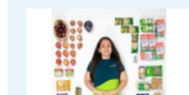

HEALTH AND FOOD SAFETY
SANTÉ Newsroom

European Commission > Health and Food Safety >

Hungary

22/10/2020

New study shows reduction of food waste in Hungarian households & food stockpiling guide developed for consu

A Maradék nélkül program kutatási eredményei segítettek pontos képet adni a lakossági ételmaradékokról és a szemléletformálás eredményességéről: 2016-ban 100 háztartás, 2019-ben pedig 165 háztartás bevonásával végeztünk mérést a közép-kelet-európai régióban elsőként az EU által ajánlott FUSIONS módszertan alapján. Az adatok segítségével megállapítható, hogy 2016 és 2019 között **4%-kal csökkent** az egy főre eső éves ételmaradék mennyiség, amely jelenleg hozzávetőlegesen **65 kg**. E mennyiség fele elkerülhető hulladéknak, vagyis pazarlásnak számít.

További részletek:

Szabó-Bódi, B., Kasza, Gy., & Szakos, D. (2018). Assessment of household food waste in Hungary. *British Food Journal*, 120(3), 625-638.

Kasza, Gy., Dorkó, A., Kunszabó, A., & Szakos, D. (2020). Quantification of Household Food Waste in Hungary: A Replication Study Using the FUSIONS Methodology. *Sustainability*, 12(8), 3069.

PROGRAM HATÁSAINAK VIZSGÁLATA

Háztartási ételmaradék felmérés

JÖVŐBELI TERVEK

After-LIFE

A kutatási eredmények rávilágítottak, hogy az elkerülhető ételmaradék még mindig számottevő részét képezi a teljes mennyiségnek (49%), éppen ezért fontos a szemléletformáló tevékenység folytatása, különös tekintettel a fiatal korosztályra. A helyes szokások kialakítása gyermekkorban a leghatékonyabb, amellyel a jövő vásárlóinak szemléletét formáljuk. A program eredményességét tükrözi, hogy 2020-ban az Ételmaradék Érték Fórum **Magyarország nemzeti szintű ételmaradék-megelőzési programjává választotta a Maradék nélkül programot**, és elkötelezett a program folytatásával kapcsolatban. A szemléletformálás mellett a kutatás is hangsúlyos marad a következő időszakban, a tagországi EU jelentés részeként minden négy évben vizsgálni fogjuk a hazai háztartások ételmaradék helyzetét.

